

P 2784

RADIO-VESTNIK

Leto II. št. 22.

9. marca 1944.

Cena 1 lira.

NAŠA ARMADA USPEŠNO ODBIJA MOČNE NEMŠKE NAPADE NA SVOBODNO OZEMLJE. PO VSEJ FRONTI NEZADRŽNO NAPREDOVANJE RDEČE ARMADÉ. VČERAJSNJI VELIKI NAPAD NA BERLIN JE BIL NAJVEČJI DNEVNI NAPAD TE VOJNE. FINSKA SE VEDNO OKLEVA. MEDNARODNI PRAZNIK ŽENA. ŠTRAJK IN PARTIZANSTVO V ITALIJI. RAZNO.

JUGOSLAVIJA: Na odseku Prijedor-Ljubija v zapadni Bosni je bil sovražni napad po težkih bojih odbit in so bili Nemci vrženi nazaj na izhodne postojanke v toku uspešnih protinapadov naše vojske. Na terenu je obležalo 80 Nemcev. Enako so bili odbiti sovražni napadi pri Petrinji v Hercegovini. V Črni Gori skušajo Nemci in četniki zadobiti kontrolo nad veliko strateško cesto Cetinje-Danilovgrad. Velik načrtno izveden podvig močnih nemških in četniških sil, ki so prodirale od Podgorice je povsem ispodletel. Po dvodnevni ostrih bojih so naše čete zopet zavzele Čevo, zeplenile 509 pušk, 6 lahkih strojnic, 1 težko strojnico, pobile 89 in ranile 50 sovražnikov. Zavezniško letalstvo je zelo uspešno napadalo ladjevje in železniški promet ob dalmatinski obali in sodelovalo v bojih na ših oddelkov. Potopilo je 6 najših nemških ladij in uničilo več lokomotiv in vagonov.

SOVJETSKO BOJIŠČE: Veliki napadalni klin armad generala Žukova se zajeda vse globlje proti Rumuniji in Besarabiji. Sovjetske čete so že prebile obrambne naprave Tarnopola in se bližajo temu mestu, kakor tudi Proskurovu in važnemu nemškemu oporišču, ki leži nekoliko severneje - Staro-Konstantinovu. Sovjetske čete so že prekoračile gornji Bug in v obliki klešč prodirajo proti Proskurovu. Nemci so z obupnimi napadi oklopnih oddelkov hoteli ustaviti R.A. pri Konstantinovu, pa so zaman žrtvovali samo tukaj 42 tankov v 1 dnevu! Na tem odseku je bilo včeraj osvobojenih nadaljnih 100 krajev. Na vsej fronti je bilo uničenih v toku včerajšnjih bojov 71 tankov in 98 letal. Posebno sijajne boje vodi proti nemškemu letalstvu letalstvo baltijske mornarice, ki ščiti operacije sovjetskih čet proti Narvi in Estonski. Tu so Nemci poskusili s protinapadi, pa so bili krvavo zavrženi in so pri tem izgubili 900 mrtvih. Nemško letalstvo je izgubilo 43 letal.

LETALSKA VOJNA: Berlin je danes, ko se še niso polegli požari od prejšnjih napadov, doživel največji dnevni napad ameriških bombnikov, karkoli jih je bilo izvršenih v tej vojni. Preko 1500 težkih bombnikov je v spremstvu stotin najmodernejših lovskih in bojnih letal odvrгло na industrijske predele okrog 350.000 zažigalnih in 10.000 rušilnih bomb. Uničujoče so bila napadena tovarniška poslopja za kroglične ležaje in letalske dele ter strojne tovarne v berlinskem predmestju Erkner. Posebno velika so uničenja vsled bomb in požarov v industrijskih predmestjih, kjer se nahajajo velike tovarne za gradnjo strojev. Nemško letalstvo, izčrpano od težkih izgub prejšnjih dni še daleč ni bilo tako učinkovito kot preje. Zavezniški so izgubili od velikanske skupine letal samo 38 bombnikov in 16 lovcev in so sestrelili 84 nemških lovcev. Zavezniško letalstvo pa je poleg tega izvršilo napade tudi na druge kraje v Nemčiji in zapadnem zase-

denem ozonlju, tako, da je skupaj z nemškimi letalskimi izgubami v Italiji, kjer so si ves dan tudi sledile srdite letalske akcije, uničili vsega skupaj 125 nemških lovcev! Zavezniki poročajo, da je v toku včerajšnjega dne bilo nad Evropo okrog 13.000 zavezniških letalcev, kajti velika ameriška bojna letala imajo po 10-12 mož posadke.

ITALIJA: Na italijanskem bojišču vlada zatišje, pač pa se vrše veliki napadi na nemške železniške in vojaške naprave.

RAZNE VESTI: Včeraj je moskovski radio posvetil velik del srbohrvatske oddaje za Jugoslavijo mednarodnemu dnevu antifašističnih žena. Po radiu so govorile Slovenke, Hrvatice, Dalmatinke, Črnogorke, Bosanke in Make-donke. Opisovale so težko trpljenja polno borbo in življenje jugoslovanskih narodov. Pozvale so žene vseh južno-slovanskih narodov, da se še bolj strnejo v svoje vrste v boju proti okupatorju-za zlato svobodo.

Po poročilih iz Londona so ameriška letala danes izvršila velik dnevni napad na Berlin - podrobnosti še manjkajo.

Nemci so splošno pričakovali in napovedovali, da bo nastop južnega vremena in s tem nastajajoče blato in splošno razmehčanje cest ustavilo sovjetsko napredovanje - a njihovi upi so bili zaman. Rdeča Armada razpolaga s tako silnimi stroji, da ji je mogoče gibanje velikih armad, topov in tankov pod najtežjimi pogoji; kot so na primer razmočene ceste, deževje in blato.

London, 24. III. V srbohrvatskem komentarju o Churchillovem govoru je londonski radio dejal: "Če upoštevamo, da je vsa angleška javnost razpravljala o tem kaj je gospod Churchill (Čerčil) dejal, potem lahko razumemo kako se je razpravljalo o slavni borci maršala TITA. Lahko rečemo, da jim nihče ni mogel napraviti toliko reklame, kakor sam gospod Churchill. S Churchillovim poročilom so bile priznane dejanske sile maršala TITA, ne samo v vojaškem, temveč tudi v političnem pogledu."

V mesecu februarju so edinice NOV in PO Slovenije uničile 4 rudnike, ki so delali za Nemce, in sicer živosrebrni rudnik v Idriji, svinčeni rudnik pri Litiji, ter premogovna rudnika Šoštanj in Senovo pri Rajhenburgu. V borbah, ki so se v zvezi s poslednjo akcijo razvili pri Rajhenburgu, so naši borci uničili 3 nemške tanke, zajeli 7 Nemcev in jih veliko pobili. Glavni štab NOV in PO Slovenije je izrekel borcem in komandirjem, ki so te akcije izvršili, svoje priznanje in zahvalo za sijajno zasnovane in izvedene akcije, pri katerih so borci pokazali višek požrtvovalnosti, hrabrosti in spretnosti; če pomislimo, da so bili vsi ti rudniki do bro zastraženi od močnih okupatorskih posadk.

Sovjetska vlada je imenovala Lavrentijeva za prvega zunanjega ministra ruske federativne socijalistične republike v skladu s spremembami sovjetske ustave, ki so se izvršile v zadnjem času.

"Ljubljanska brigada", ki jo je domobransko časopisje že nekajkrat popolnoma uničilo ali pa vsaj razbilo, je dne 23. jan. izvršila nenaden napad na 300 mož broječo in s 4 haubicami razpolagajočo nemško posadko v kraju Hreljih (Gorski Kotar v Hrvaški). Radi sijajno uspelega presenečenja je nastala med Nemci nepopisna zmeđa, ki so jo takoj izrabili mobilizirani Mongolci in začeli tudi sami biti po švabih, tako, da je bila cela nemška posadka v kratkem boju do zadnjega uničena, čeprav se je štab nekaj časa branil v utrjeni hiši, ki so jo pa naši borci razrušili z minami. Mongolcem je radi njihovega dobrega obnašanja bilo puščeno orožje in so bili vključeni v našo vojsko.

10. marca 1944.

NOV IN PO SLOVENIJE V USPEŠNIH OFENZIVNIH BOJIH. DVE NOVI POMEMNI ZMAGI RDEČE ARMAD, KI JE PRICELA NOVO OFENZIVO. ZATIŠJE V ITALIJI. POROČILO O NOVEM BOMBARDIRANJU BERLINA. CHURCHILLOV SIN V JUGOSLAVIJI.

JUGOSLAVIJA: Današnje poročilo RSJ naznanja, da so edinice NOV in POS prešle v ofenzivo na odseku okoli Ljubljane in na Dolenskem ob progi Ljubljana - Kočevje. Kakor je znano, so edinice naše vojske pred nekaj dnevi

zavzele Grosuplje v bližini Ljubljane in na Dolenjskem; v uspešnih bojih v okolici Ljubljane so naši porušili 5 mostov, uničili 3 oklopne vlake, 1 tank, 2 oklopna avtomobila in 11 kamijonov ter pognali v zrak 1 vlak z municijo. Na progi Ljubljana-Kočevje naše čete neprestano uničujejo progo, ki jo Nemci z obupnimi napori skušajo spraviti v obrat. Tu so naši 6 mostov proge porušili, v bojih pa so zaplenili 1 tank, 2 topa, 4 težke minometalce, 2 radio-stanici, več mitraljezov in 3 kamijone municije. Ti sijajni uspehi naših borcev proti nemškim do zob oboroženom oddelkom kaže, kako visoko tehniko bojevanja so si že osvojile naše slovenske edinice. NOVJ! V teh bojih je sovražnik po dosedanjih podatkih imel okrog 500 mrtvih in nekaj stotin ranjencev. Prav tako uspešne boje so naše edinice vodile v Savinjski dolini, kjer je bilo v poslednjih bojih pobitih 150 Nemcev. Dne 25. februarja ponoči je minometalski oddelek "Vojkove" brigade zopet napadel idrijske rudniške naprave, to pot s težkimi minometi, ki so povzročili precejšna razdejanja. Med nemško posadko je nastal nepopisnen poplah. Naš oddelek se je po izvršeni akciji nemoteno umaknil, ker se Nemci niso upali priti iz mesta, temveč so samo od daleč iz mesta streljali v smer, od koder so bili naši minometi.

VZHODNA FRONTA: Dve posebni dnevni povelji maršala STALINA sta danes naznanili nove velike zmage R.A. Sovjetske čete so včeraj v naskoku zavzele veliko nemško oporišče Staro-Konstatinov in vdrle v Tarnopol, kjer so v teku ostri poulični boji z umikajočimi se Nemci. Napredovanje tudi proti Vinici, kjer je bilo osvobojenih nadaljnih 40 krajev. Nadalje so armade III. ukrajinske fronte prešle v ofenzivo, v 4dnevni bojih prodrle nemško fronto v dolžini 170 km in po prekoračenju reke Ingulec napredovale 40-60 km v globino. Osvobodile so v tem času preko 200 naseljenih krajev, med njimi številne železniške stanice in mesto Novi Bug. Pretrgana je bila železniška proga Stalinsk-Nikolajev, ki je bila za Nemce zelo važna. Sovjetske čete so sedaj samo še 90 km od Nikolajeva, velikega črnomoškega pristanišča. V teh bojih je bilo razbitih in pognanih v beg 7 nemških pehotnih in 1 oklopna divizija. Sovjetske čete so zasegle: 67 topov, 175 topov, 270 strojníc, 2.000 kamijonov, 14 oklopnih avtomobilov, ter 10 skladišč vojnega materijala. Ubitih je bilo 8.000 Nemcev, ujetih pa preko 1000. Na ostalih delih fronte samo krajevni boji. Na vsej fronti je v toku včerajšnjega dne bilo uničenih 87 nemških tankov in 56 letal.

LETALSKA VOJNA: Ameriški bombniki so včeraj po dnevi zopet "obiskali" Berlin. Ker je bilo nad mestom bilo oblačno in je sploh vladalo slabo vreme, ni prišlo do večjih letalskih bojev, ter je zavezniško letalstvo kljub velikem številu napadajočih letal izgubilo samo 7 bombnikov in 1 lovsko letalo. Poleg tega so bili napadeni razni kraji v zapadni Nemčiji in Franciji. Britansko letalstvo je v pretekli noči brez vsakih izgub izvišilo velik napad na Marignac pri Marseille v južni Franciji, kjer se nahajajo velike letalske tovarne, ki delajo za Nemčijo. Napad na Berlin je že drugi zaporedni napad na Berlin v 24 urah. Zavezniško letalstvo je po poročilih iz Jugoslavije zelo aktivno tudi nad dalmatinsko obalo, pred vsem nad Zoforskim pristaniščem.

ITALIJA: Zatišje na italijanski fronti traja naprej. Le letalstvo vrši velike napade na razne nemške vojne naprave.

VAŽNE VESTI: Londonski radio in RSJ poročata, da je sin britanskega ministerskega predsednika, major Randolph Churchill nahaja v Jugoslaviji v glavnem stanu naše armade pri tov. TITU. Ta vest vsakomur jasno kaže, kakšno važnost polaga na dobre odnose z našo vojsko Velika Britanija, oziroma njen ministerski predsednik!

Bolgarski partizanski bataljon "Hrišto Botev", ki operira v sestavu naše armade, se je zopet odlikoval v bojih v Makedoniji. Pa tudi v Bolgariji sari se vedno bolj širi partizanski pokret, ki postaja Nemcem in domačim izdajalcem vedno bolj nevaren.

Partizanski pokret in strajkovni val v Italiji se vedno bolj širita.

V provinco CUNEO, kjer so partizani posebno močni, so Nemci poslani močne oddelke fašistov in SS-ovcev. Po velikih industrijskih mestih severne Italije se dnevno vrše poulični spopadi med antifašisti, posebno delavstvom in Nemci. Po Milanu, Bologni, Firenci in Livornu so morali Nemci uporabiti tanke proti demonstrantom. Vse prebivalstvo simpatizira z delavci in jim na vse načine pomaga.

Ameriško vrhovno poveljstvo poroča, da je ameriško letalstvo v mesecu februarju zmetalo na Nemčijo preko 24.000 ton bomb.

V preteklem mesecu so nemške podmornice potopile manj ladij, kakor v kateremkoli mesecu od decembra 1941 naprej, čeprav se je pomorski promet med tem časom znatno povečal.

Finska vlada še vedno zavlačuje pogajanja za sklenitev miru s Sovjetsko Zvezo.

Kakor javlja London, je prispel v London jugoslovanski kralj Peter z nekaterimi ministri svoje vlade. V Londonu pojasnjujejo k temu, da jema=di jasnih izjav predsednika Churchilla postalo neobhodno potrebno, da se jugoslovanska vlada preuredi tako, da ne bo v nasprotju z osvobodilnim gibanjem v Jugoslaviji; Pot ministrov in kralja v London je očitvidno poiskus, da bi rešili, kar se rešiti da, ko vidiijo, da so sedaj zaigrali še poslednje karte in da je njihova goljufija razkrinkana pred vsem svetom!

Smrt fašizmu - svobodo narodu !